

ffjellige Regler, der er Saameget, som der er blevet usage, at det ene Sogn afviger saameget fra det andet, at der er meget Lidt tilbage, som er fælles. Det er en Tilstand, som jeg ikke ønsker, at mit Fædreland skulde føres ind i, og derfor ønsker jeg nok, at der bliver en frastig offentlig Deeltagelse i de kommunale Forhold. Derfor har jeg tænkt mig en ganske anden Vej end den, man her i Almindelighed udtaler som den ønskelige. Jeg ønsker ganske vist, at Præsten skal vedblive at være Medlem af Sogneforstandersfaberne; jeg vilde gjerne endnu gjøre et Skridt videre eller bringe det i nogenlunde Forbindelse med de Regler, som ere gjældende for Communalbestyrelserne i Kjøbstæderne, jeg vilde gjerne endnu bringe et Medlem derind, som tiltraadte uden Valg. Dette hentyder vor ældre Communallovgivning ogsaa til, idet at Herredsfogden eller Birkedommeren er berettiget til at møde; dette viser vel, at man har anseet det for ønskeligt; men det har vist sig i det praktiske Liv, at det ikke har medført noget Resultat; thi Herredsfogderne og Birkedommerne have saa uendelig mange Beseftigelser, at det vilde være dem aldeles umuligt at kunne deeltage stadigt i Sogneforstandersfabernes talrige Møder, da mange Sogneforstandersfaber ofte ere underlagte een og samme Jurisdiction. Nu kender jeg fortiden ingen Anden, som kan træde ind deri istedetfor Birkedommeren, end Sognefogden. Det er jo ikke givet, at Birkedommeren eller Herredsfogden skal ogsaa for Fremtiden bestemme, hvem der skal være Sognefoged i ethvert Sogn, som det nu er Tilfældet. Det kan jo meget let blive forandret derhen, at Beboerne selv vælge Sognefogden. Men jeg mener, at det altid er for Bestyrelsen af Sognets Anliggender af overmaade stor Indflydelse, at Sognefogden er tilstede; thi, naar han vil understøtte Communalbestyrelsens Bestemmelser, ville de som oftest gaae meget let igjennem hos Sognets Beboere; men, staaer han udenfor Sogneforstandersfabet og vil opponere imod Sogneforstandersfabets Beslutninger, saa møder der ofte Splid og meget store Besværligheder for Sogneforstanderne for at faae deres Bestemmelser gennemførte. Det var blot denne

Tanke, jeg vilde berøre; men det er vist ikke Tiden nu at udvikle den videre.

Indenrigsministeren: Det forholder sig vistnok saaledes, som den ærede 2den Landstingsmand for 6te Kreds (Bardenfleth) har ytret, at det neppe vil tilfredsstille, naar ikke Valgretten udvides til Personer, som ikke ere Gaardmand eller have Bygninger, som efter Anordningen af 13de August 1841 kunne sættes ved Siden deraf. Jeg har heller ikke den Tro, at, naar en ny Communallov skulde gives, at man saa kunde aldeles udelade denne Klasse, men jeg har blot ytret, at, naar man vilde renoncere paa den Klasse, som den høitærede Landstingsmand har foreslaaget under Lit. c., kunde man ogsaa gjerne opgive den større Deelagtighed eller større Udkomst til Deelagtighed i Communens Anliggender, som han vilde skulde tillægges de større Grundbesiddere. Jeg erkjender forøvrigt, at de Sidste kunne have deres store Nytte. Dersom Tilfældet ikke var, som han selv har erklæret, og som en anden æret Landstingsmand nærmere har forklæret, at der var saamange Districter, hvor en sliq Bestemmelse ingen praktisk Betydning vilde faae, skulde jeg selv være meget for at beholde denne Klasse. Men jeg troer, at, hvad man i Communerne meest besværer sig over, er det, at visse større Eiendomsbesiddere umiddelbart træde ind i Sogneforstandersfabet. Jeg troer ikke, at der vilde være nogen Grund til Misfornoieelse, hverken ved at Valgretten bliver overladt udelukkende til Gaardmændene, eller ved at visse større Grundbesiddere fik en særdeles Udkomst; thi Intereserne ere jo her aldeles fælles; de, der have de større Eiendomme, have de større Byrder at bære; det er dem, som paa den ene Side maae være betænkelige ved letstundigt at gjøre Udgifter, som kunne blive bebyrdende, og paa den anden Side ville de dog, som de, der leve i nogenlunde gode Raar, i Almindelighed heller ikke være altfor angstelige for at gjøre saadanne Udgifter, som kunne være gavnlige. Det er altsaa en Klasse, som afgiver et særdeles brugbart Stof for Communalbestyrelsen, og, da de ellers ikke have nogen Magt eller Myndighed over Communebeboerne, troer jeg ikke, at der kan være nogen Fare